Sygn. akt VIII Ga 37/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący - SSO Piotr Sałamaj

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2013 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w S.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum

w Szczecinie z dnia 26 czerwca 2012 r., sygn. akt X GC 525/12 upr

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo i zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 214 zł (dwieście czternaście złotych) tytułem kosztów procesu;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu odwoławczym.

SSO Piotr Sałamaj

Sygn. akt VIII Ga 37/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 czerwca 2012 r. (sygn. akt X GC 525/12) Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 833,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 5 listopada 2011 r. do dnia zapłaty (pkt I. sentencji) oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 227 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II.).

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie miejscem wyjazdu (nadania) była miejscowość G. położona na terytorium Niemiec, miejscem przyjazdu (przeznaczenia) był zaś P. położony na terytorium Polski. Trasa zleconego przez pozwaną transportu międzynarodowego została wyraźnie zaznaczona w łączącej strony umowie zlecenia spedycyjnego. Miejsce nadania oraz miejsce przeznaczenia znajdują się na terytorium Unii Europejskiej, odpowiednio w G. i P.. Tym samym podnoszona przez pozwaną regulacja ustawy o podatku od towarów i usług nie znajdzie zastosowania w przedmiotowej sprawie. Ustawodawca wyraźnie bowiem wskazał, że aby można było skorzystać z 0% stawki podatku VAT przy tego typu usługach transportowych, miejsce nadania powinno znajdować się na terytorium UE, zaś miejsce przeznaczenia poza obszarem Wspólnoty. Co prawda miejsce wyjazdu spełnia powyższą

przesłankę, jednakże nie jest wystarczające do zastosowania 0% stawki VAT, bowiem miejsce przyjazdu również znajduje się na terytorium UE. Tym samym opodatkowanie tak wykonanej usługi następuje przy uwzględnieniu zasad ogólnych, tj. 23% stawki VAT. Pozwana podnosiła co prawda, iż transport miał odbywać się z terytorium Niemiec na terytorium Rosji, jednakże Sąd nie przyjął takiego stanowiska ponieważ pozwana nie udowodniła istnienia umowy zlecenia spedycyjnego o takiej treści, a ponadto z przedstawionych przez powódkę dowodów wyraźnie wynika, iż trasa przedmiotowego transportu obejmuje wyłącznie terytorium N. i P.. Dodał, że kwestia państwa rosyjskiego odnosi się wyłącznie do odbiorcy ładunku, a nie terytorium rozładunku. Pełnomocnik pozwanej sam zresztą podkreślał, iż określenie „B. (...)" nie jest nazwą miejscowości. Pełnomocnik powoda zaznaczył, że jest to nazwa określającą firmę, która była odbiorcą towarów, co znajduje potwierdzenie w treści przedmiotowej umowy. Pozwana nie wykazała w żaden sposób, że umowa łącząca ją z powódką dotyczyła transportu z terytorium UE do państwa nienależącego do Wspólnoty. Gdyby w przedmiotowej umowie znalazł się wyraźny zapis, iż miejscem nadania towaru była miejscowość położona w N., a miejscem przeznaczenia miejscowość położona w Rosji, dopiero wówczas można byłoby uznać, iż w przedmiotowym stanie faktycznym rzeczywiście zastosowanie znajdzie 0% stawka podatku VAT. W przedmiotowej sprawie nie miało to jednak miejsca. Przyjęcie przez Sąd odmiennych wniosków w zakresie istnienia węzła obligacyjnego między stronami o treści wskazywanej przez pozwaną, wymagałoby dowodów świadczących o tym, iż usługa wykonana przez powódkę miała być realizowana na trasie Niemcy – Rosja. Pozwana płacąc wynagrodzenie netto powódce za wykonaną usługę w wymaganym terminie zgodziła się, iż zobowiązanie wykonane zostało należycie i zgodnie z zawartą umową. Tym samym warunki tak wiążącej umowy nie są kwestionowane przez pozwaną, a wyraźnie wynika z nich, iż transport miał odbywać się na trasie Niemcy – Polska. W takiej sytuacji nie ma żadnej możliwości, aby obowiązywała w tym zakresie stawka 0% podatku VAT.

W odniesieniu do kwestii zapisu na sąd polubowny, Sąd Rejonowy wskazał, że zapis ten jest nieważny i tym samym bezskuteczny. Bezspornym jest fakt, iż przewóz międzynarodowy będący przedmiotem niniejszego postępowania został poddany regulacjom Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (dalej: CMR). Zgodnie z art. 33 CMR, umowa przewozu może zawierać klauzulę, przyznającą właściwość trybunałowi arbitrażowemu pod warunkiem, aby klauzula ta przewidywała, że trybunał arbitrażowy stosować będzie niniejszą Konwencję. W przedmiotowej umowie zlecenia spedycyjnego brak jest zapisu wskazującego, że Sąd Arbitrażowy mający rozstrzygać wszelkie sporne kwestie pomiędzy stronami umowy, ma obowiązek stosowania Konwencji CMR. Tym samym opierając się na literalnym brzmieniu powyższego przepisu oraz brzmieniu tzw. zapisu na sąd polubowny w przedmiotowej umowie, Sąd pierwszej instancji uznał, iż zapis ten jest nieważny i bezskuteczny, gdyż nie spełnia przesłanki wyraźnego wskazania w swej treści stosowania postanowień Konwencji. Zgodnie z przytoczonym przez stronę powodową stanowiskiem doktryny, pomimo braku określenia przez Konwencję CMR wyraźnej treści zapisu na sąd polubowny, wskazuje ona, iż klauzula arbitrażowa musi przewidywać w swej treści stosowanie CMR przez wyznaczony sąd polubowny. Brak takiej wzmianki powoduje nieważność takiego zapisu. Sąd Rejonowy nie zgodził się jednocześnie z twierdzeniami pozwanej, jakoby zapis na sąd polubowny był ważny i skuteczny na mocy art. 65 k.c. Konstytucja RP w art. 87 wyraźnie wskazuje na źródła polskiego porządku prawnego w wyraźnej i niezmiennej kolejności. Należą do nich również ratyfikowane umowy międzynarodowe. Zgodnie z ww. przepisem ratyfikowane umowy międzynarodowe mają pierwszeństwo przed ustawami. Tym samym należy wyraźnie zaznaczyć, iż w przedmiotowej sprawie pierwszeństwo stosowania znajduje Konwencja CMR, a nie Kodeks cywilny, tak jak podnosi to pozwana. Tym samym powoływanie się pozwanej w piśmie przygotowawczym z dnia 19.06.2012 r. na ważność i skuteczność zapisu na sąd polubowny poprzez pryzmat art. 65 k.c. jest nieskuteczne. W przedmiotowej sprawie pierwszeństwo znajduje bowiem Konwencja CMR i jej poszczególne zapisy w tej właśnie materii, Kodeks cywilny pełni natomiast rolę subsydiarną. Nawet jednak gdyby przyjąć, iż w przedmiotowej sprawie znajdą zastosowanie przepisy k.c. regulujące zapis na sąd polubowny, to uznać należy, że zapis zawarty w umowie zlecenia spedycyjnego jest nieważny. W swojej treści nie zawiera on bowiem dokładnego oznaczenia przedmiotu sporu albo stosunku prawnego, z którego spór wynikł lub może wyniknąć - zapis zawiera jedynie zwrot „wszystkie sporne kwestie będą rozstrzygane przez Sąd Arbitrażowy (...)". Wyrażenie takie nie może zostać zatem uznane jako dokładne wskazanie przedmiotu sporu czy stosunku prawnego, z którego spór wynikł lub może wyniknąć, co skutkuje jego nieważnością i bezskutecznością.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki całą żądaną kwotę 833,75 zł, stanowiącą 23% podatku VAT za wykonaną usługę transportu o charakterze wewnątrzwspólnotowym. Odsetki ustawowe od zasądzonej należności głównej przyznano na podstawie art. 481 § 1 k.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparto na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając mu:

1) naruszenie art. 91 ust. 2 in fine Konstytucji RP polegające na przyjęciu, iż w przedmiotowej sprawie powoływanie się na ważność i skuteczność zapisu na sąd polubowny poprzez pryzmat art. 65 K.c. jest nieskuteczne;

2) naruszenie art. 65 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy z uwagi na subsydiarny charakter przepisów kodeksu cywilnego wobec kwestii nieuregulowanych w Konwencji CMR, jakimi bez wątpienia są zasady wykładni oświadczeń woli stron, powinien znaleźć zastosowanie w okolicznościach przedmiotowej sprawy;

3) naruszenie art. 83 ust. 3 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej jako „Ustawa") poprzez jego niewłaściwą interpretację w okolicznościach przedmiotowej sprawy;

4) naruszenie § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (dalej jako „Rozporządzenie") poprzez jego niezastosowanie w okolicznościach przedmiotowej sprawy;

5) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że strony ustaliły stawkę przewozową na kwotę „900 euro netto", podczas gdy z umowy zlecenia spedycyjnego wynika jedynie, że stawka frachtowa wynosi „900 EUR" - bez wskazania brutto czy netto;

6) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na pominięciu faktu, iż w załączonym przez powoda międzynarodowym samochodowym liście przewozowym CMR (nie posiadającym numeru) zostało wskazane: w poz. 1 dane nadawcy towaru - (...) w N., w poz. 2 dane odbiorcy towaru - 000 B. (...) w R.), w poz. 3 miejsce przeznaczenia towaru - M., Rosja, a w poz. 4 miejsce załadowania - G., Niemcy;

7) mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy naruszenie art. 199 pkt 1 K.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że droga sądowa jest w tym wypadku dopuszczalna pomimo dokonanego wyłączenia jurysdykcji sądu powszechnego i poddania sporu wynikłego z łączącego strony stosunku prawnego kompetencji sądu polubownego;

8) mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy naruszenie art. 233 § 1 K.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, skutkujące bezzasadnym pominięciem faktu istnienia dokumentu potwierdzającego jednoznacznie, że w wyniku przewozu towaru z miejsca nadania do miejsca przeznaczenia nastąpiło przekroczenie granicy z państwem trzecim (tj. wywóz poza terytorium Unii Europejskiej), od których posiadania uzależnione jest prawo do zastosowania dla usług międzynarodowego transportu towarów preferencyjnej stawki podatku w wysokości 0%;

9) mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy naruszenie art. 299 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 i 2 K.p.c. w zw. z art. 227 K.p.c. poprzez pominięcie i nierozpoznanie wniosku dowodowego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron (za stronę pozwaną - W. R., prezesa zarządu pozwanej spółki - na okoliczności wskazane w rubryce 5.1.2. formularza WD, załączonego do sprzeciwu z dnia 16 marca 2012 r.);

10) mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy naruszenie art. 328 § 2 K.p.c. polegające na braku wyczerpującego wskazania w treści uzasadnienia, jakie fakty Sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz jasnego i zrozumiałego wyjaśnienia podstawy prawnej wydanego rozstrzygnięcia — w szczególności dotyczy to braku wskazania w treści uzasadnienia przyczyn, dla których Sąd odmówił mocy dowodowej dokumentowi prywatnemu, jakim jest międzynarodowy

samochodowy list przewozowy CMR nr (...), pomijając jego istnienie w ustalonym przez siebie stanie faktycznym i poczynionych rozważaniach;

11) mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy naruszenie art. 1165 § 1 K.p.c. poprzez jego niezastosowanie w okolicznościach przedmiotowej sprawy;

12) mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy naruszenie art. 1165 § 2 K.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie w okolicznościach przedmiotowej sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i odrzucenie pozwu, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu za obie instancję.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna choć nie wszystkie sformułowane przez skarżącego zarzuty zasługiwały na uwzględnienie.

Przed przystąpieniem do zasadniczych rozważań apelacji należy stwierdzić, że sąd drugiej instancji orzeka granicach materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.). Oznacza to, że postępowanie apelacyjne polega na merytorycznym rozpoznaniu sprawy i wyrok sądu drugiej instancji musi opierać się na jego własnych ustaleniach faktycznych i prawnych. Stąd też, jeżeli sąd odwoławczy po rozpoznaniu apelacji dojdzie do przekonania, że konieczna jest zmiana wyroku, zobowiązany jest dokonać własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, o ile zmiana wyroku zaskarżonego apelacją nie jest wyłącznie następstwem naruszenia przez sąd pierwszej instancji prawa materialnego (tak też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 roku, III CKN 792/98; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2000 roku, I PKN 54/00).

W pierwszym rządzie należało odnieść się do zarzutów sformułowanych przez pozwanego dla poparcia wniosku o odrzucenie pozwu.

Stwierdzić trzeba, że wynikające z normy art. 91 ust. 2 i 3 Konstytucji RP pierwszeństwo stosowania przepisów umowy międzynarodowej ma miejsce wówczas gdy dana kwestia jest w tej umowie uregulowana w sposób odmienny aniżeli na gruncie przepisów prawa krajowego (a zatem w przypadku gdy zachodzi kolizja pomiędzy tymi normami). W konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (dalej jako CMR) nie ma w ogóle mowy o wykładni oświadczeń woli, wobec czego za chybioną należy uznać argumentację Sądu Rejonowego co do niedopuszczalności stosowania w niniejszej sprawie normy art. 65 k.c.

Zapis na sąd polubowny stanowi umowę praw materialnego wywołującą jednakże skutki w sferze prawa procesowego. Za powyższym przemawia okoliczność, że umowa ta zawierana jest poza procesem przez osoby niebędące jeszcze jego stronami, a także to, że zapis na sąd polubowny (w przeciwieństwie do czynności procesowych) nie zawiera wniosku lub oświadczenia skierowanego do sądu w związku z konkretnym postępowaniem. Charakter czynności procesowej ma dopiero powołanie się przez strony w procesie na istnienie zapisu na sąd polubowny. W konsekwencji do umowy tej zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego, w tym dotyczące wykładni oświadczeń woli (vide m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 17.10.2012 r., I CSK 119/12, System Informacji Prawnej LEX nr 1242989; wyrok SN z 7.01.2009, II CSK 397/08, LEX nr 523608).

Powyższe nie mogło jednak prowadzić do podzielenia twierdzeń apelacji o tym, że odwołanie się do treści zlecenia spedycyjnego z dnia 3.06.2011 r. winno skutkować przyjęciem, że wolą stron umowy o zapis na sąd polubowny było uzgodnienie, iż wszelkie kwestie sporne wynikłe na tle łączącego je stosunku prawnego będzie rozstrzygał sąd polubowny stosując postanowienia Konwencji CMR. Należy bowiem wskazać, że zapis na sąd polubowny ma charakter autonomiczny w stosunku do umowy ,,głównej". W konsekwencji zapis ten należy oceniać odrębnie nawet wówczas gdy został zmieszczony w postaci klauzuli w umowie ,,głównej". Zapis ten nie stanowi postanowienia umowy obligacyjnej, a zatem jego skuteczność powinna być rozpatrywana samodzielnie (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w

Poznaniu z 11 maja 2006 r., I ACa 1279/05, LEX nr 214247). Dokonanie zaś oceny tego zapisu w oderwaniu od treści zlecenia spedycyjnego nie pozwala na wyinterpretowanie za skarżącym woli stron co do ustanowienia nakazu stosowania przez sąd polubowny przepisów Konwencji CMR.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, że brak zastrzeżenia zgodnie z treścią art. 33 konwencji CMR w zapisie na sąd polubowny klauzuli, że sąd ten będzie stosował przepisy konwencji czyni ten zapis co najmniej nieskutecznym, o ile nie nieważnym. Co prawda w przepisie tym nie wskazano, że brak zawarcia postanowienia o stosowaniu przez sąd polubowny przepisów Konwencji CMR prowadzi do bezskuteczności tego zapisu czy też jego nieważności, jednakże skutek (rygor) taki należy wyinterpretować z treści regulacji art. 40 konwencji CMR. Zgodnie z tym przepisem jest nieważna i pozbawiona mocy każda klauzula, która pośrednio lub bezpośrednio naruszałaby postanowienia niniejszej Konwencji. Nieważność takich klauzul nie pociąga za sobą nieważności pozostałych postanowień umowy.

Pozostając przy tych zarzutach uzupełniająco należy wskazać, że wobec zamieszczenia zapisu na sąd polubowny w treści zlecania spedycyjnego jako oczywiste jawiło się przyjęcie, że strony poddały pod rozstrzygnięcie tego sądu spory wynikające z realizacji tego zlecenia. Wymaga jednak wyjaśnienia, że konwencja CMR, w sposób odmienny aniżeli na gruncie art. 1161 § 1 k.p.c. określa elementy przedmiotowo istotne umowy zapisu na sąd polubowny, stąd też w świetle normy art. 91 ust. 2 i 3 Konstytucji RP skuteczność tego zapisu musiała podlegać ocenie według wymogów wynikających z treści art. 33 tej konwencji. Jak już zaś wyżej wskazano przeprowadzenie tej oceny doprowadziło Sąd Okręgowego do przekonania o nieskuteczności (względnie nieważności) zapisu na sąd polubowny.

Reasumując stwierdzić należy, że w niniejszej sprawie brak było podstaw do odrzucenia pozwu (art. 1165 § 1 i 2 k.p.c.).

Trafnie jednakże skarżący zarzucił, że Sąd Rejonowy przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego całkowicie pominął treść listu przewozowego nr (...). Dowód ten miał zaś zasadnicze znaczenie dla oceny prawnej żądania pozwu w świetle art. 83 ust. 3 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

W tym zakresie należy w pierwszym rzędzie wskazać, że zgodnie z art. 83 ust. 5 pkt 1 w zw. z art. 83 ust. 1 pkt 23 ustawy o podatku od towarów i usług VAT dokumentami stanowiącymi dowód świadczenia usług transportu międzynarodowego, są w przypadku transportu towarów przez przewoźnika lub spedytora - list przewozowy lub dokument spedytorski (kolejowy, lotniczy, samochodowy, konosament morski, konosament żeglugi śródlądowej), stosowany wyłącznie w komunikacji międzynarodowej, lub inny dokument, z którego jednoznacznie wynika, że w wyniku przewozu z miejsca nadania do miejsca przeznaczenia nastąpiło przekroczenie granicy z państwem trzecim, oraz faktura wystawiona przez przewoźnika (spedytora). Na gruncie tego uregulowania przyjąć trzeba, że do ustalenia czy dana usług była usługą transportu międzynarodowego nie wystarczające okazało się odwołanie jedynie do dokumentu zlecenia spedycyjnego, a konieczna była także ocena listu przewozowego.

Analiza zaś tego dowodu pozwala na przyjęcie, że świadczona przez powoda na rzecz pozwanego usługa była objęta ,,O stawką podatku VAT. W treści listu przewozowego wskazano bowiem w rubryce 1 jako nadawcę (...) w Niemczech, w rubryce 2 jako odbiorcę B. (...) w Rosji, w rubryce 3 miejsce przeznaczenia określono jako M. Rosja, a w rubryce 4 jako miejsce załadowania Polska P. (k. 42).

Zgodnie z treścią art. art. 83 ust 3 pkt 1 lit d ustawy o podatku od towaru i usług przez usługi transportu międzynarodowego, o których mowa w ust. 1 pkt 23, rozumie się przewóz lub inny sposób przemieszczania towarów z miejsca wyjazdu (nadania) na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju do miejsca przyjazdu (przeznaczenia) poza terytorium Unii Europejskiej lub z miejsca wyjazdu (nadania) poza terytorium Unii Europejskiej do miejsca przyjazdu (przeznaczenia) na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju, jeżeli trasa przebiega na pewnym odcinku przez terytorium kraju.

W świetle treści listu przewozowego przyjąć należało, że usługa ta była świadczona na trasie Niemcy (miejsce wyjazdu) – Polska (jako kraj przez który przebiegała trasa przewozu) – Rosja (miejsce przeznaczenia). Innymi słowy nastąpiło przemieszczenie towaru z miejsca wyjazdu (nadania) na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium

kraju (Niemcy) do miejsca przyjazdu (przeznaczenia) poza terytorium Unii Europejskiej (Rosja), który to przewóz przebiegał na pewnym odcinku na terytorium kraju (Polska). Takie same wnioski płyną z treści listu przewozowego załączonego do pozwu (k. 20), gdzie jako odbiorcę wskazuje się podmiot rosyjski, a miejsce przeznaczenia Rosja.

Stwierdzić trzeba, że sam fakt, że usługa ta nie była w całości realizowana na trasie Niemcy - Rosja przez powoda nie stanowił podstawy do przyjęcia, że powinien mieć zastosowania 23 % podatek VAT. Stosownie bowiem do treści § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o podatku od towaru i usług, stawka 0% znajduje zastosowanie także do wewnątrzwspólnotowych usług transportu towarów, jeżeli transport ten stanowi część usługi transportu międzynarodowego. W niniejszej sprawie powód w pozwie sam przyznał, że realizował transport na trasie Niemcy - Polska, dalszy zaś transport na trasie Polska - Rosja wykonał inny przewoźnik (k. 4). Usługa ta zatem stanowiła części usługi transportu międzynarodowego.

Zauważyć dodatkowo należy, że już w samej treści zlecenia transportowego strony określiły zleconą powodowi usługę jako przewóz międzynarodowy, wskazując na stosowanie ,,0" stawki podatku VAT. Powyższe stanowiło dodatkowy argument przemawiający za określeniem podatku w tej właśnie wysokości (k. 17).

Odnosząc się do zarzutu pozwanego pominięcia zgłoszonego w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniosku dowodowego o przesłuchanie w charakterze strony W. R. wskazać w pierwszym rzędzie trzeba, że w świetle regulacji art. $505^{(9)}$§$^{(1)}$pkt 2 k.p.c. apelację można oprzeć na zarzutach naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Zauważyć zatem należy, że zgodnie z art. 299 k.p.c. przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron ma charakter pomocniczy. Dopuszczenie tego dowodu staje się aktualne dopiero wówczas, gdy po wyczerpaniu środków dowodowych nie zostały wyjaśnione wszystkie fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Na gruncie zaś niniejszej sprawy okoliczności, na które miała zostać przeprowadzony dowód z zeznań ww. osoby możliwe były do ustalenia za pomocą dowodów z dokumentów. Stąd też przesłuchanie w charakterze strony pozwanej W.R. było zbędne.

W świetle poczynionych wyżej ustaleń o obowiązywaniu w przedmiotowym zleceniu transportowym ,,0" stawki podatku VAT jako nieistotny należało ocenić zarzut co do przyjęcia przez Sąd Rejonowy, że określana przez strony w zleceniu transportowym wysokość frachtu była ujęta w kwocie netto nie zaś brutto. Jedynie zatem porządkowo zauważyć trzeba, że pozwany w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji w zakresie swojej merytorycznej obrony ograniczył się do twierdzeń o wysokości obowiązującej pomiędzy stronami stawki podatku VAT, przez co sam przyznał, że uzgodniony fracht wyrażał się w kwocie netto. Z tego też względu podniesione dopiero na obecnym etapie postępowania zarzuty co do ustalenia kwoty brutto należało uznać nie tylko za spóźnione w świetle art. 479^{14} § 2 k.p.c. w. zw. z art. 479^{14a} k.p.c., ale także poczynione wyłącznie na potrzeby postępowania apelacyjnego.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy wydał orzeczenie o charakterze reformatoryjnym o treści, jak w punkcie I. sentencji.

Konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku była także zmiana rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu na rzecz pozwanego zasądzono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. z zw. z art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c., przy zastosowaniu § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, kwotę 214 zł, na którą złożyły się: 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 34 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i od pełnomocnictwa substytucyjnego. W ocenie Sądu Okręgowego nakład pracy pełnomocnika oraz charakter sprawy nie uzasadniał przyznania wynagrodzenia w kwocie wyższej aniżeli stawka minimalna. Nie podlegał także uwzględnieniu wniosek o przyznanie kwoty 200 zł tytułem kosztów stawiennictwa do sądu z uwagi na fakt ustanowienia pełnomocnika substytucyjnego (k. 57) i uczestnictwa tego pełnomocnika w rozprawie.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego, które pozwany wygrał w całości, oparto na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. z zw. z art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 2 wyżej powołanego rozporządzenia (punkt II. wyroku).

SSO Piotr Sałamaj